

Кратка Информация относно Вземане на проби от биологични продукти

1. Въведение

Вземането на проби и лабораторните изследвания са основни инструменти за оценка на съответствието на операторите със съответните стандарти. Вземането на проби често се отнася до остатъци от пестициди, но също така може да включва аспекти като концентрация на хранителни вещества в растенията (почва, торове, растителни тъкани...), ГМО, изтопи за идентификация на географски произход или идентификация на растителни видове, азотно изотопи за проследяване на биологичен срещу синтетичен азотен тор и т.н.

Конвенционалното земеделие позволява използването на химикали за управление на земеделието(пестициди и др.). Ето защо, вземането на проби и тестването в конвенционалното селско стопанство има за цел не да установи приложението на химикали, а главно, за да провери дали тези химикали не превишават максимално допустимите граници на остатъчни вещества.

За разлика от това, в биологичното земеделие **използването на химикали в селскостопанското управление е забранено**. Главната цел на вземането на проби и тестването в контекста на биологичното сертифициране е да се провери дали операторите действително спазват това правило. Следователно, вземането на проби не се концентрира върху крайният продукт след прибиране на реколтата (когато много остатъци вече са се разградили), а **главно върху листата или водата и почвата** в моменти на висок рис от потенциална употреба на пестициди/торове. Разбира се, отделно от проверката за евентуална употреба на химикали във фермата, вземането на проби може също да установи други възможни несъответствия (напр. смесването след прибиране на реколтата с конвенционални продукти). В такива случаи могат да се вземат проби и от крайни продукти. В CERES планирането за вземане на проби се прави от компетентен и опитен персонал.

Вземането на проби от полето за изследване на остатъци от пестициди не се разглежда от нито едно официално ръководство, защото обикновено в конвенционалното земеделие тестването за пестициди се извършва на добити култури. По отношение на вземане на проби след прибиране на реколтата CERES следва указанията за размера на пробата и т.н., определена в Регламент (ЕО) 2002/63, Регламент (ЕО) 2018/848 и неговите делегирани актове и актове за изпълнение, както еквивалентния стандарт на CERES към Регламент (ЕО) 834/07. За вземане на проби от полето CERES разполага с подробни инструкции за работа, разработени от специалисти с дълъг опит в областта на биологичните инспекции и одобрени от органите по акредитация.

2. Какво казват биологичните стандарти за вземането на проби

Европейският Регламент за Биологично производство (ЕО) 889/2008, Регламент (ЕО) 2018/848 и неговите делегирани и изпълнителни актове, Еквивалентния стандарт на CERES към Рег. (ЕО) 834/07, включително техните приложения относно Трети Страни и Националната биологична програма на САЩ (**NOP**), изискват от сертифициращите лица да вземат проби от **минимум 5%** от своите клиенти всяка година и **въз основа на идентифицирани рискове**. Според оценката на риска, този процент и честотата на вземане на проби могат да бъдат увеличени. Това може да се променя на годишна база в зависимост от броя и тежестта на случаите на измами, възникнали в конкретна държава.

Нещо повече, в конкретни случаи на съмнение или подозрение по време на инспекцията или поради случаи на оплаквания, трябва да се вземат проби.

За тълкуване на намерените остатъци, моля, вижте кратката ни информация за остатъците (3-2-38), която може да откриете на нашия уебсайт.

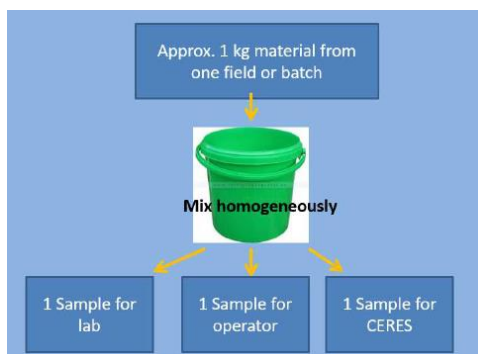
3. Какви са основните процедури за вземане на проби?

CERES следва стриктни работните инструкции за вземане на проби базирани на гореспоменатите стандарти. Някои основни принципи за правилното вземане на проби включват:

- a. Подробна идентификация на пробата
- b. Гарантирана проследимост на пробата от полето до лабораторията
- c. Избягване на смесване и объркване
- d. Избягване на замърсяване
- e. Инспекторът и клиентът трябва да подпишат документ за вземане на пробата, в който е описана ясна идентификация на торбичката за вземане на проби.
- f. Целта за вземане на проби трябва да е ясна (подозрение, рисково управление, произволен подбор), както и какви вещества ще бъдат анализирани (пестициди, азотни изотопи, ГМО и т.н.)

Основна процедура:

С цел избягване на замърсяване, инструментите, използвани за вземане на проби, трябва да бъдат старателно измити преди и след всяко вземане на проби или да се използват няколко инструмента, ако няма вода в наличност. Количеството взета проба трябва да бъде най-малко 600 гр., в идеалния случай 1 кг. След това материалът се смесва старателно и се разделя на три равни части. Една част ще бъде изпратена в лабораторията за анализ, една част ще се съхранява при оператора и една част ще бъде запазена в офиса на CERES. Това са т.нар. **контра проби** и могат да бъдат анализирани, ако операторът се съмнява в първия лабораторен резултат или пробите са пристигнали развалени в лабораторията. Вижте също глава 6 за повече подробности.

4. Как трябва да се съхраняват пробите?

- a. Пробите трябва да се съхраняват на сигурно място, без достъп на неоторизирани лица
- b. Трябва да се избягва риска от премахване или изтриване на етикетите или идентификациите, както и да не станат по някакъв начин нечетливи.
- c. Пробите в полиетиленови торбички (PE) трябва да се съхраняват на хладно (хладилник в хотелска стая или офис).
- d. Пробите в хартиени торбички трябва да се съхраняват на стайна температура и за предпочитане на сухи места. Стаите не трябва да са изложени на замърсяване, особено от домакински инсектициди и др.
- e. Пробите от плодове или проби от пресни листа в полиетиленови торбички трябва да се замразят, в случай че трябва да се съхраняват няколко дни.
- f. Моля, не слагайте хартиените торбички в найлонови в време на съхранение! Ако е необходимо, те трябва да се поставят в найлонови торбички само след като пробите са

добре изсъхнали или непосредствено преди изпращането им към лабораторията.

- g. Директен контакт между пробите в хартиени торбички трябва да се избягва по всяко време.

5. Какъв тип материал ще бъде взет за проба?

Видът на взетия материал за проба зависи от материалите, веществата и причината за вземане на проби. По-долу ще намерите списък с възможни проби, които могат да се вземат от инспектора. Той следва подробни инструкции за всеки тип проба:

Вземане на полеви проби: (култури/листа) обикновено се вземат, за да се провери възможната употреба на пестициди или остатъчни замърсявания на културата. В този случай инспекторът ще се увери, че ще са взети проби от представителен брой парцели, засадени с една и съща култура, или от парцели с риск от замърсяване. Инспекторът ще следва съответните процедури, за да получи представителна проба в зависимост от ситуацията на място.

Вземане на проби от почвата: Много пестициди преживяват по-дълго в почвата в сравнение с растенията. От друга страна съотношението повърхност/тегло е много по-високо за листата, в сравнение с почвата, следователно почвените проби в повечето случаи не са най-добрата опция за откриване на употреба на пестициди, но са добър инструмент за проверка дали пестициди с кратък полуживот върху растителна матрица може да са използвани в миналото.

Вземане на проби от оборудване за пръскане: Вземането на водна проба от оборудване за пръскане може да бъде много полезно за откриване на химически пестициди, ако то е използвано за тяхното пръскане.

Вземане на проби след прибиране на реколтата: За вземането на проби от продукти след прибиране на реколтата, е нужно да бъдат взети няколко проби по схема на случаен принцип от цялата партида (въз основа на Рег. (ЕО) 691/2013), Рег. (ЕО) 2018/848 и неговите делегирани и изпълнителни актове, еквивалентният CERES стандарт към Рег. (ЕО) 834/07 и ЕО 889/08, включително техните приложения за Трети страни.

Вземане на проби за N изотоп: Всеки вид растителен материал може да бъде взет за тази цел, за да се провери дали са прилагани синтетични торове, които не са позволени в биологичното земеделие. Плодовете и семената, обаче, дават по-добри резултати. Следователно вземането на проби от продукти след прибиране на реколтата е често по-добро за тази цел.

Вземане на проби от пчелни продукти за вароациди, примеси и антибиотични тестове: CERES главно анализира пчелни продукти за възможна употреба на синтетични вароациди и примеси на пчелен восък с парафин или мастни киселини. Анализът на мед обикновено се прави, за да се провери възможната употреба на антибиотици.

6. Какво представляват контра пробите и кога се използват?

Ако една проба, взета от CERES по време на инспекция на даден оператор, покаже забранени вещества, всеки оператор има право да поиска, за своя собствена сметка, **анализирането на контра проба** в квалифицирана и одобрена от CERES лаборатория. Имайте предвид, че пробите могат да бъдат изпратени само след като CERES предостави необходимите **инструкции за изпращане в одобрени лаборатории**.

Крайният срок за заявяване на такъв анализ обикновено е **една седмица след получаване на уведомлението за резултатите от теста от страна на CERES**.

Следните процедури трябва да бъдат спазвани при изпращане на контра пробите.

- a. Обикновено ще се ползва контра пробата, **съхранявана в CERES**. Причината е, че в този случай съхраняването на пробата е добре документирано.

- b. В случай че се използва контра проба на клиента, той трябва:

- да направи снимки от всички страни на торбичките, печата и етикетите и да ги изпрати в CERES.
 - да направи снимки на мястото, където се съхраняват преди експедиция и да ги изпрати към CERES.
 - да постави всяка проба в отделна торбичка с цип, за да се увери, че не може да се случи замърсяване по време на експедицията.
 - да направи снимки на всяка торбичка с цип преди експедиция и да ги изпрати на CERES.
- c. **CERES решава преди изпращането коя лаборатория ще бъде използвана.** Обикновено ще се използва лабораторията от първия анализ. Ако клиентът настоява да се използва друга лаборатория, **то тя трябва да бъде от списъка с одобрени лаборатории от CERES.** CERES трябва да получи референтния номер на пратката. Пробите не трябва да се използват директно към лабораторията, а първо към местния офис на CERES, за да се направи проверка дали торбичката за проби и нейния печат са в непокътнати.

7. Как се използват контра пробите за тълкуване на резултатите?

- a. Ако контра пробата даде същите или подобни на първата проба резултати, случаят ще бъде съответно проследен.
- b. В случай че първите две проби покажат противоречиви резултати, втората контра проба се тества и CERES приема резултата, потвърден от по-голямата част от тестовете.
- c. В случай че няма налична втора контра проба (поради загуба, манипулация, разваляне на пробата и т.н.), процедурата по взимане на проба ще бъде повторена. Моля, вижте също документа Правила за фактуриране 3.3.0, както и договорът Ви със CERES за повече подробности.

8. Процедури на CERES при случаи на разследване

Разследванията в CERES се разглеждат от специалисти на отдела за остатъчни вещества, които са компетентни в тълкуване на аналитични резултати и налагане на последващи действия в случаи на нередности. **Целта на тези разследвания е да се установи причината за остатъчните замърсявания** и възможните несъответствия от страна на сертифицирания оператор. Въз основа на това се определят мерките, които трябва да се предприемат (т.е. да се наложат коригиращи действия, да се десертифицират партиди, култури или оператори).

Методите на разследване, използвани от контролните органи, включват събиране на данни, проверки за проследимост, комуникация с други сертифициращи/експерти, писма за разследване до сертифицирания оператор, последващи инспекции, вземане на проби.

9. Разходи за разследване

Последващите разследвания често са скъпи. CERES трябва да **фактурира съответните разходи и работно време на клиентите**, в чиито продукти са открити остатъци. Анализите на контра пробите са изцяло за сметка на клиента. Моля, за повече информация, вижте документът Правила за фактуриране, 3.3.0, както и договорът Ви със CERES.